

תלקיט ללימוד סנכרוני גמרא מסכת סוכה

12 שנות לימוד

תשפ"ד

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית, שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בעל פה ובכתב על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראי/ת הבחינה.

בהצלחה!

- כל הזכויות שמורות למשרד החינוך -

בהצלחה

בס"ד

מבנה התלקיט ומפתח הערכה:

8 יחידות בחינה

חלק א' – מבוא לתושב"ע

יחידה – 1 הכרת ספרות הקודש

יחידה – 2 התמצאות במבנה דף הגמרא

יחידה – 3 מושגים בגמרא

חלק ב' - סוגיות

יחידה - 4 פסולה - תקנתא

יחידה – 5 סוכה הגבוהה מעשרים אמה

יחידה – 6 מחלוקת חכמים ור' יהודה

יחידה – 7 מיעוט גובה הסוכה

יחידה – 8 מבחן מסכם

כל 8 החלקים בתלקיט הם חובה.

מפתח הערכה:

יחידה 1-.....8 נקודות

יחידה 2-.....8 נקודות

יחידה 3-.....8 נקודות

יחידה 4-.....14 נקודות

יחידה 5-.....14 נקודות

יחידה 6-.....14 נקודות

יחידה 7-.....14 נקודות

יחידה 8- מבחן מסכם.....20 נקודות

סה"כ.....100 נקודות

בס"ד

מבוא לתושב"ע

יחידה 1

הכרת ספרות הקודש

1. גש לארון ספרים שבביתך **ורשום** שלוש מסכתות מכל אחד מששת סדרי המשנה?

- א. זרעים _____
- ב. מועד _____
- ג. נשים _____
- ד. נזיקין _____
- ה. קדשים _____
- ו. טהרות _____

2. **סדר** את התקופות על פי הרצף הכרונולוגי ו**כתוב** שם של דמות או ספר שנכתב באותה

תקופה?

- _____ אחרונים
- _____ נביאים
- _____ אמוראים
- _____ אנשי כנסת הגדולה
- _____ גאונים
- _____ ראשונים
- _____ תנאים

בס"ד

יחידה 2

התמצאות במבנה דף הגמרא

1. **פתח** גמרא מסכת סוכה דף ג' ע"א וכתוב את כל המדורים המובאים מסביב לגמרא?

2. **הסבר** למה מיועד אחד המדורים שכתבת בסעיף הקודם? (לא רש"י ותוספות)

3. במשנה יש כמה דינים העוסקים בהכשר סוכה,

כתוב באיזה חלק וסימן בשולחן ערוך נמצאים דינים אלו?

4. **הסבר** את המושגים הבאים:

א. תנן _____

ב. איתמר _____

ג. מיתיבי _____

ד. דילמא _____

ה. תיקו _____

ו. תיובתא _____

יחידה 3

מושגים בגמרא

דף ה ע"א – ע"ב

ותניא ר' יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ולא ירדה שכינה למטה והכתיב וירד ה' על הר סיני למעלה מעשרה טפחים והכתיב ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים למעלה מעשרה טפחים ולא עלו משה ואליהו למרום והכתיב ומשה עלה אל האלהים למטה מעשרה והכתיב ויעל אליהו בסערה השמים למטה מעשרה והכתיב מאחז פני כסא פרשז עליו עננו ואמר ר' תנחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו למטה מעשרה מכל מקום מאחז פני כסא כתיב אישתרבוני אישתרבב ליה כסא עד עשרה ונקט ביה בשלמא ארון תשעה דכתיב ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו אלא כפורת טפח מנלן דתני רבי חנינא כל הכלים שעשה משה נתנה בהן תורה מדת ארכן ומדת רחבן ומדת קומתן כפורת מדת ארכה ומדת רחבה נתנה מדת קומתה לא נתנה צא ולמד מפחות שבכלים שנאמר ועשית לו מסגרת טפח סביב מה להלן טפח אף כאן טפח ונילף מכלים גופייהו תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת ונילף מציץ דתניא אציץ דומה כמין טס של זהב ורחב ב' אצבעות ומוקף מאזן לאזן וכתוב עליו ב' שיטין יו"ד ה"א מלמעלה וקדש למי"ד מלמטה וא"ר אליעזר בר' יוסי אני ראיתיו ברומי וכתוב עליו קדש לה' בשיטה אחת דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מתכשיט ונילף מזר דאמר מר זר משהו דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מהכשר כלי אי הכי מסגרת נמי הכשר כלי הוא מסגרתו למטה היתה הניחא למאן דאמר מסגרתו למטה היתה אלא למאן דאמר מסגרתו למעלה היתה מאי איכא למימר האי הכשר כלי הוא אלא דנין דבר שנתנה בו תורה מדה מדבר שנתנה בו תורה מדה ואל יוכיחו ציץ וזר שלא נתנה בהן תורה מדה כלל רב הונא אמר מהכא על פני הכפורת קדמה ואין פנים פחות מטפח ואימא כאפי דבר יוכני תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת ואימא כאפי דציפרתא דזוטא טובא אמר רב אחא בר יעקב רב הונא פני פני גמר כתיב הכא אל פני הכפורת וכתוב התם מאת פני יצחק אביו

עיין בקטע הגמרא המובא לפניך :

1. **העתק** את שמות התנאים המובאים בקטע זה?

2. **העתק** את שמות האמוראים המובא בקטע זה?

3. **חפש** בקטע זה מילת פתיחה למקור מדברי תנאים?

4. **מצא** מילת פתיחה לקושיא?

5. **מצא** מילת פתיחה לתרוץ ?

6. **מצא** אחד משלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם?

בס"ד

"מאי שנא גבי סוכה דתני פסולה, ומאי שנא גבי מבוי דתני תקנתא"

5. **באר** מה קשה לגמרא מכך שכתוב במשנה סוכה למעלה מעשרים אמה פסולה?

"סוכה דאורייתא - תני פסולה, מבוי דרבנן - תני תקנתא. ואיבעית אימא: בדאורייתא נמי תני תקנתא. מיהו, סוכה דנפיש מילתה - פסיק ותני פסולה, מבוי דלא נפיש מיליה - תני תקנתא".

6. **הסבר** את התירוץ הראשון של הגמרא על פי פירוש רש"י?

7. **הסבר** את התירוץ השני של הגמרא על פי פירוש רש"י?

8. **האם** בדין דאורייתא התנא כותב לשון תקנתא?

עיין בתוספות ד"ה סוכה

9. **"והא דלא פריך מאי שנא גבי הדס דתני פסולה ותקנתא" באר קושיית תוספות?**

10. **כיצד מתרץ תוספות קושיא זו?**

11. **" נר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה פסולה כסוכה וכמבוי"**

מה קשה על מימרא זו על פי מה שלמדת ?

12. **עיין בתוספות ד"ה דאורייתא והסבר** את התירוץ השני של תוספות?

יחידה 5

סוכה הגבוהה מעשרים אמה

מי היה תני ימעט הוה משמע כמות
שהיה מדלקת יספילה חוה אינו למאן
דאמר הדלקה עושה מזה ואפי' למי"ד
הנחה עושה מזה חייטין דהרואה
אומר לזרכי הוה מדליקה כדאמרין
גבי הדליקה פגמים והניחה בחוץ:
אמר רבה אמר קרא למען ידעו
בך קלה קשה ללשנא קמה
דגריש עירובין (דף ג.) גבי מקל
סוכה בחוץ עשרים דלאר רבה הסוכה
פסולה הוה שלטה נה עינא כיון דלון
חללה עשרים ורבה גרס התם כי
הכא דהא רבא פליג גרס ואמר זה
והוה כשר חלל סוכה מן חלל מביי תנן
זש לומר דהא מפרש התם טעמא
משום דסוכה דבימי קא הוה לא קא
מדבר ויחמין דמשמקיל למתח
עוני הסכך הנכנס לתוך עשרים
וקיימא טולא למעלה מעשרים ורבינא
נמי דמשני סוכה דאורייתא אחמירו
נה רבנן מ"מ משמע דמדאורייתא
כשרה: **ב"י** עבד ליה דירת קבע
שפיר דבי. דאע"ג דש לפרש קלה
דכירה שאניה ראויה אלא לנעשה
למעוטי קבע משמע ליה קלה דאחא
לשעורא לאורויי קן מדת גובהה כלי'
בסוכה שאפשר לעשות ערלי וא"ת
וכיון דלא חייטין אלא ששהא ראויה
לעשותה ערלי ואע"פ שעושה אותה
קבע א"כ אמאי אמר (תענית דף ג.)
גשמים סימן קללה נחא והלא יכול

י(דנפישו מילתה) פסוק ותני פסוקה מבי
דלא נפיש מיליה תני תקנתא מנה"מ "אמר
רבה דאמר קרא למען ידעו דורותיכם כי
בסוכות הושבתי את בני ישראל עד עשרים
אמה אדם יודע שהוא דר בסוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יודע שדר בסוכה
משום דלא שלטא בה עינא רבי יורא אמר
מהבא: וסוכה תהיה לצל יומם מחורב עד
עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יושב בצל סוכה
אלא בצל דפנות א"ל אביי אלא מעתה
העושה סוכתו בעשתרות קרנים הכי נמי
דלא הוי סוכה א"ל התם דל עשתרות קרנים
איכא צל סוכה הבא דל דפנות ליכא צל
סוכה ורבא אמר מהבא: ובסוכות תשבו
שבעת ימים ואמרה תורה כל שבעת הימים
צא מדירת קבע ושב בדירת עראי עד
עשרים אמה אדם עושה דירתו דירת עראי
למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה
דירתו דירת עראי אלא דירת קבע א"ל אביי
אלא מעתה עושה מחיצות של ברזל וסיכך
על גבן הכי נמי דלא הוי סוכה א"ל הכי
קאמינא קך עד כ' אמה דארם עושה דירתו
דירת עראי כי עבד ליה דירת קבע נמי נפיק
למעלה מב' אמה דארם עושה דירתו דירת
קבע כי עבד ליה דירת עראי נמי לא נפיק
כולהו

לקבוע הנקשרים במקומם שלא ירדו גשמים בסוכה ואפילו מימני
לומר דאסור משום גזרת חמור כי היכי דאמר לקנן בפירוקן
(דף יד.) גבי פלוגתא דר"מ ורבי יהודה דמסקנן בנסרין דלי'
מכשרת נהו אחי למימר מה לי לנסך בזה מה לי לישב תחת חמור
ביתו וביתו ודאי פסול מדאורייתא דסוכה אמר רחמנא ולא ביתו
של כל ימות השנה מ"מ כיון דלא אסור אלא מדרבנן לא שייכא
למימר שהגשמים סימן קללה וי"ל דנהי דלא חייטין בדפנות אי
עבד ליה קבע מ"מ בנסכה שעיקר הסוכה על שם הסכך לא
מיחשבה עד דעבד ליה ערלי ומה"ט נמי נישא לרבי יורא דדרש

מדכתי' וסוכה שהיה ללל הא כתי' נמי מורם וממטר ויניעו נמי שלא ירדו גשמים למטה אלא ודאי משום דבעינן בנסכה ערלי וא"כ הוה ליה קבע:

דכונה מדרבנן דמדאורייתא כגי ניה
כשלם מחילות ואינו צריך לקורה זו
אלא מדרבנן: **פני סקנתא** דלא
שיין למתני נה לשון פסול דמאן
פסלה קודם שנשנית משנה זו הרי
היא מחלת הוראתו ומלתו: **ואינעו**
אימא דאורייתא נמי שיין למימר
תקנתא: **סוכה דנפישו מילתא** ואין
דומין תקנותיהן זו לזו ולרין לשנות
הלשון לכל תקנה ותקנה כגון גבוהה
ימעט וכשאינה גבוהה יגביה ושאין
לה שלם דפנות יעשה לה ושחממה
מכונה ויסוף סכך הלכך פסוק ומי
פסולה דמלי למיכליליהו לכולהו כהן
פסולה דקיימא לן (פסחים דף ג.) ישנה
אדם לתלמידו דרך קלה: **מנוי לא**
נפיש מילתא בלחמה משנה: **למען**
ידעו עשה סוכה ששיעמה יוכרת
קך דכתיב ידעו כי בסוכות הושבתי
לזמתי לישב. הכי דרש ליה ואע"ג דאין
יולא מדי פשוטו דיקף עוני כבוד
מיהו דרשין ליה לדרשה: **דלא שלטא**
נפיש מילתא וסוכה היינו סכך כשמה: **ופוסה**
סוכה ללל משמע אין סכך אלא
העשוי ללל: **אלא כלל דפנות** שהללן
מגיעין זה לזה ממך גובהן של דפנות
ואין צריך סכך. ולקמן מוקי פלוגמיהו
לר' יורא כשאין נה אלא ארבע על
ארבע דקיים ליה לרבנן דבהאי שיעורא
ליכא לל סכך אלא לל של דפנות:

עשירות קרנים שני הרים גדולים והספלה ביניהם ומתוך גובה
ההרים אין חמה וזרחת שם בספלה: **דל דפנות ליכא לל סוכה**
שמה נהה מתחת' נמלא שמה נעל: **שבעת ימים** סוכה של
שבעה ותו לא דהיינו ערלי ודייה במחילות קלות: **למעלה מעשרים**
צריך לעשות יסודותיה ומחילותיה קבועין שלא תפול: **עד עשרים**
אמה דאדם עושה כו' שפיר דמי דודאי יש בכלל קבע ערלי
והרי עשה כמורה ועל כרחק לא הקפידה תורה על הערלי אלא לשם
שיעור לתת קן שיעור בגובהה שמהא יכולה לעמוד ע"י יסודות ערלי:

כולהו

מוסף רש"י
דחיה תקנתא. דמני ימעט
ולל סוכה פסול ויבדיל
ג. סוכה דאורייתא.
דעתיא דרבי דאורייתא
דמלחמין מתקין ידעו
דורותיכם (שם). תני
פסולה. הוה יוכר
דמיון סוכה מנה מנה זו
והוה נכנסים לפרש קן שלם
לא שמה קן פסולה. שיין
למיתני נה לשון פסול
ואף על גב דהתם נה
מתקן לה חקיקא פסולה
(שם). סוכה דרבנן. דל
עיקרה דרבנן הוה לא
שיין למימר ניה לשון
פסול. שפיר מן החמיל
להלחין עיקר מני
וחמור וזהו פסול שיין
למיתני. אפילו לא הוה
רבנן שיעורי הכי דלמני
אל לא שמה קן פסול (שם).
דאורייתא. נמי תני
חמיל. (שם). דנפישו
מילתא. דקמי ופסול לה
שלם דפנות ופסול גבוהה
עשה ותחתיה מורה
מילתא: דשפא מן סיל
ותו לל סוכה כחל'
דלי הוה תני תקנתא
לא הי' מן גבוהתיה
לחמיל. דכאין לה
שלם דפנות ניה למיתני
קשה לה דקין. ובשניה
גבוהה ניה למיתני עבד.
ובספחה מורה מילתא
יסקי על סוכה ואמר
מר (פסחים ג.) לל
יכא לל חלל לתלמידו דרך
קלה (שם) ג. דל.

1. "סוכה הגבוהה מעשרים אמה פסולה ור' יהודה מכשיר"

הסבר בלשונך את שלושת הנימוקים לדעת תנא קמא:

א. הנימוק של רבה.

ב. הנימוק של רבי זירא .

ג. הנימוק של רבא .

בס"ד

2. **צטט** את הפסוקים שממנו למדו האמוראים את טעמם **והסבר כיצד?**

3. **הסבר בלשונך** מה הקשה אביי על ביאורו של ר' זירא?

4. **צטט והסבר** את תשובת ר' זירא על קושיית אביי?

5. **הסבר בלשונך** מה הקשה אביי על ביאורו של רבא?

6. **כיצד** רבא מסביר את החילוק בין סוכה שמחיצותיה ברזל, לסוכה הגבוהה מעשרים אמה?

מסורת הש"ס

סוכה פרק ראשון סוכה

ב: רבינו חננאל

(א) [מסופר] רבי' (ב) [שבת טז: ושם בספן] (ג) [שבת פורקא חז' לו] מוכן ואלו' ל' נמי לו' שלום כהן (ד) גמ' טסק: נמי, (ה) [וע"ע חזק' שבת] (ו) ד"ה שבת ודף ט. ד"ה כ"י ונכנס מ"ה, ד"ה שבת ונכנס: ט: ד"ה חרנטיס]

הנהגות הב"ח
(א) רש"י ד"ה מאל' דל' (ב) רש"י ד"ה חרנטיס]

כונסו. הך אמוראי: **כרנפ** לא אמרי. דיליף מלמען ידעו: **הסוף**. לאו ידיעה דשיבת סוכה קא אמר אלל' ידיעות דורות הבאין היקף סוכות ענני כבוד הנעשה לאבות: **לימוס המשיח**. אומם סוכות יהיו ללל לעונג ולמסמור אלל' סוכה מצוה אינה ללל: **פרסי**. דאין שם סוכה אלל' העשויה ללל דהיא דיומם המשיח משום דעשויה ללל קרויה סוכה: **משום קושיא דאנני**. דעשה מחלות של כרזל ושיעור לא עראי נקט לא ילפינן מוניה שיעורא: **כמאן**. מהנך אמוראי דלעיל אולא הך כ"י: **מחלוקת**. דר' יהודה וריבנן:

כרבי וירא לא אמרי. הך דלל קאמר משום קושיא דאנני דקאמר על רבא משום דרבי וירא שני לאנני שפיר: **וביין דדפנות מניעות לסבך מישלם שלום ביה עינא**. ולא דמי לגר חנוכה וקורת מגוי דלל חשיב היכר למעלה מעשרים

אע"פ שהקורה על גבי כתלים דהתם קורה טפח לא שליט נה עינא כמו נקודה דרחנה טובא: **יש בה יותר מארבע אמות אפילו למעלה** בעשרים בשירה. לנסוף מסוף דרכ הונא סבר מראשו ורובו ושלחנו עד ד' אמות פליגי יותר מד' אמות כשרה ומינה וכו' נכשיר נרננה משהו ימר

כולהו הני אמוראי כרבה לא אמרי משום דכרבה לאו מרהאי ידיעה וכתב בה קרא. ליתא ידיעה למאן דיתוב בסוכה דרבי' הוושב שיעור ידיעתו כי יושב בסבך של אומם סוכה, אלא ידיעה לדורות, כלומר הדורות הבאין כיון שדוראין שיעורן סוכות ומניחין בית דירה, דושבין בימות התג כסוכה, שואלין מפנין מה עושין כן ומניחין לון אבותיהם מעשה יציאת מצרים. וד' וירא סוכה

7. **הסבר מדוע** כל אמורא אמר את טעמו ולא הסכים עם הטעמים של החולקים עליו?

יחידה 6 באיזה אופן נחלקו חכמים ור' יהודה

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה כמאן דלא
דריש סם דריש ראשו
והוה:

גליון הש"ס

גמ' א"י פקעה בחילוי
הסבלות בין עיונין דף
ז' ע"ה מדיח מכל
והיו בלתי יסודין פ"ז:
שם מדיחין הוא וסודין:
עין יוסף דף פג ע"ה
גמ' ד"ה בן שמוע
ומה' שם היתה מחמת
למטה פקעה וק"ל ודף
ומה' שם היתה מחמת
ש"ה ללמו מדיחין הוא
דמדיחין וד"ה מדיחין לא
למטה פ"ז ודף וס' ה' ה'
אפי' מדיחין לא מחמת
חוס' ד"ה יש בה וכו'
לפי חשבון ר"מ לקשרים
פי' מדיחין סבין ח"ה
סוף סוף:

כמאן. מהך אמוראי דלעיל אולא הך
כו': מחלוקת דר' יהודה ורבנן:
משלט שלטא דה עינא. דרך דפנות
דאי טעמא משום ערפי הוא לו משום
לל דפנות מניעות לסבך אמאי מודו
רבנן: ה"ג מחלוקת בשאין דה אלא
ארבע אמות על ארבע אמות אכל
יש דה יוסף כו': משום לל דאי
משום משלט עינא בטפי מד' אמות
ו פורמא' לא שלטא דה עינא: הכי
גרסינן מחלוקת בשאינה מחזקת אלא
כדי ראשו כו'. ואם מחלוקת קשיא דרב
אדרב אמוראי גינהו ואליינא דרב:
(ה) כמאן דלא נח. מהך דלעיל
דמפרשי טעמא דעשרים אמה דאי
משום משלט עינא דשיעורא דיותר
מכדי ראשו ודיוו ושלחנו (נמי) לא שלטא
ולל נמי לייסא ומחלוקת קבע נמי בעינא:
ראשו ודיוו. דרך קטורת דהסיבה
היתה על מוטות ומסוכין על לל שמאלס

לל יומם שמעת מינה תרתי כרבא נמי
לא אמרי משום קושיא דאביי כמאן אולא
הא דאמר ר' יאשיה אמר רב מחלוקת בשאין
דפנות מניעות לסבך אבל דפנות מניעות
לסבך אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה
כמאן כרבה דאמר משום דלא שלטא בה עינא
וכיון דדפנות מניעות לסבך משלט שלטא
בה עינא כמאן אולא הא דאמר רב הונא
אמר רב מחלוקת בשאין בה אלא ארבע
אמות על ארבע אמות אבל יש בה יותר
מארבע אמות על ארבע אמות אפי' למעלה
מעשרים אמה כשרה כמאן כרבי זורא דאמר
משום צל הוא וכיון דרוחא איכא צל סוכה
כמאן אולא הא דאמר רב חנן בר רבה אמר
רב מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו
ורובו ושולחנו אבל מחזקת יותר מכדי ראשו
ורובו ושולחנו אפי' למעלה מעשרים אמה
כשרה כמאן דלא נח. דמדי רב יאשיה

ד' אמות פליגי יוסר מד' אמות כשרה
ומינה וכו' נכשיר נכנסה משום יוסר
מד' אמות אס היתה גבוהה מעשרים
אפילו טוכה הא ודאי אין כאן לל סוכה
ויו"ל דלעולם לדרך הרוחב לפי הגוזה
לפי חשבון ד' אמות לעשרים אי נמי
קיס להו לרבנן דלפילו גבוהה אלק
אי אפשר שלא יהא כאן לל סבך
פורמא אס היתה רחבה יותר מד'
אמות כדלשכחן בפרק ויה"כ (יוסף דף
פ:) גבי כותבת הגסה דמיימבא דעמא
דלמדין כולי עלמא טוכה עוג מלך
הנשן פורמא: כרבי זורא דאמר
משום צל. אכל כרבה דאמר משום
מישלט עינא לא דלפילו רחבה טוכה
לא שלטא דה עינא:

כמאן דלא נח. דמדי רב חנן
בר רבה לריסה טעמא ויס
מפרשים משום דהוה ליה לל של
מרגולין כיון דגבוהה וקטנה כולי

עשין כן ומדיחין הן
אבותיהם משה יצא
מצרים. ודרי זורא סוכה
לימות המשיח הוא. כלומר
ישיבת ישראל בשלה כלי
פוד, או אפילו במדבר
במקום שאין שם לא חומה
ולא עיר. ואין חוששין
אלא לחמה או לזרם
סור, וסוכה עלול למחמה
די, ולא נלמד מסנה דין
סוכה של מצות. ומשני
ר' זורא אי הכי לכתוב
חומה כלשון סוכה, כלומר
דבר הסכנה והמסוכרין
השמש חסן הסוכה, אמאי
נתיב כלשון סוכה, ללמדך
כי גם סוכה של מצות
בעינן זה הוא כמחנה.
(מכאן) נמי לא
אמר משום קושיא דאביי
כו'. הא דאמר ר' יאשיה
דמדי ר' יהודה, בשאין
דפנות מניעות לסבך, אלא
המדי רובן (ו') ספחים או
יותר תחת הסבך והשאר
הניחו בלא דיוו. כדי

1. סמן בקטע הנ"ל סימני פיסוק (. נקודה, פסיק ? סימן שאלה : נקודתיים)

2. באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רבי יאשיה?

3. הסבר מדוע שיטת רבי יאשיה היא כשיטת רבה?

4. באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רב הונא?

5. באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רב חנן בר רבה?

6. תאר סוכה אחת שגבוהה מעשרים אמה וכשרה אף לדעת תנא קמא, לדעת אחד האמוראים?

7. הסבר מדוע הסוכה שתיארת כשרה?

יחידה 7

מיעוט גובה סוכה

חצר: יהיתה גבוהה מעשרים אמה ובא
למעטה בכרים וכסתות לא הוי מיעוט

עין משפט
נר מצוה

ד.

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

בר א מ"י פ"ד מהל'
סוכה הל' יג טושי"ב
א"ח ט"י תל"ג פ"ד:
בה ב מ"י שם וסמג עשין
פ"ב וטושי"ב שם
ומ"י פ"ד מהל' סוכות
מת הלכה ג:
בז ג מ"י פ"ד מהלכות
סוכה הלכה יג וסמג
וטושי"ב שם סוף פ"ב:
בז ד מ"י פ"ה שם הלכה
ג טושי"ב שם סוף
ט:
בה ח מ"י פ"ד שם הלכה
יד טושי"ב שם סוף
ה:
בז ו מ"י שם טושי"ב שם
סוף ו:
ל ז מ"י שם טושי"ב שם
סוף ז:
לא ח מ"י שם הלכה טו
טושי"ב שם סוף י:

רבינו חננאל (והשק)
וביטול, מכלל דהתם
לא בטל. היתה גבוהה
מב' אמה והוצין יורדין
לתוך כ' רואים אם צילתן

ואע"ג דבטלינהו במל"ה דעתו אצל ב"א אדם. לא דמי לארנקי דפ'
חלון (עירובין דף עט.). דליתא למאן דאמר דאפילו ארנקי
מבטל איניש: ב"ת שמיאלאהו תבן או צרורות וביטלו במל". כך
היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (שם דף עח:) דמיימי לה
אמתניתין דחריץ שנין שתי חצירות
מלא קש או תבן מערבין שנים ואין
מערבין אחד מלא עפר או מלא
לרבות מערבין אחד ואין מערבין
שנים והיא משנה במסכת אהלות
פט"ו ולא כתב שם תבן אלא עפר
או צרורות ומשום דמיימי לה הכא
ובעירובין אסבן טעו להגיה הספרים
תבן במקום עפר ולא גרסינן נמי
במסכת אהלות וביטלו בטל אלא
טומאה דוקעת ועולה טומאה דוקעת
ויוצא והיא היא דהא כהא תליא
אלא שדך הש"ס לקצר משניות של
סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר]
דך דמיימי [הכא] דביימא היא
דאין לו להציא מן הגריימא כיון
שיכול להציא מן המשנה וזה לשון
המשנה צית שמיאלאהו עפר או צרורות

ואע"ג דבטלינהו. לכל שנעה בטלה דעתו אלל כל אדם ואין ביטולו
ביטול: תבן וביטולו. בפיו לשנעה: תבן ואין עמיד לפוטו. ולא
יטעך לפוטו כל ימי החג ומיהו לא בטלו ממש בפיו: או עפר.
תבן זו סתם ואין ידוע אם עמיד לפוטו אם לאו: מחלוקת ר' יוסי
כו'. וכן עפר ואין עמיד לפוטו יש
זו מחלוקת דבטל לר' יוסי מסתמא
ואפי' לא בטלו בפיו ולרבנן לא בטל.
והא דנקט עפר סתם משום כחו
דר' יוסי דאפי' סתם דלא ידיע אי
עמיד לפוטו אי לא אומר דבטל אכל
תבן ראוי לכהנה ולהסקה או לטיט
הלכך סתמיה לא בטל אפילו לרבי
יוסי: הכי גרסינן צית שמיאלאהו תבן
או צרורות וביטולו. ולענין אהלות
תבן דטומאה שיש לה אהל חלל טפה
איה דוקעת למעלה מן הגג אכל
טומאה רלויה שאין לה חלל טפה
הימנה לגג שכנגדה עד לרקיע
טומא דדוקעת ועולה וכן הלכה למשה
מסיני. והלכך צית שיש זו מת או
כית מן המת ומיאלאהו תבן או
צרורות וביטולו הויין רלויה ודוקעת

(א) נכרסת לה: פסחים
מד. ג. עירובין פ"ח:
א"ח פ"ד מ"ג
ג. נוספתא דאהלות
פ"ד ה"ה עירובין פ"ג.
ד' לקמן ח.

גליון הש"ס

תוס' ר"ח הוצין וכו'
מפ"ק בור"י ס"ב כ"ה
ע"י לקמן דף ט' ע"ב תוס'
ד"ה הא קא מתקרי:

מסכת רש"י

בית. שטוחות מת כחוט
ומיאלאה עפר או צרורות
וביטלו מבטל הוי טומאה
רלויה שאין לה אהל
למטה ודוקעת ועולה עד
לרקיע והמאהיל על הגג
טומא וכל טומאה שאין
לה אהל טפה דוקעת
ועולה עד לרקיע כדלמך
נכרסת נפרק מי שמתו
(עירובין פ"ח). לא ביטלו
לא. בטל ואין הסתמא

"הייתה סוכתו גבוהה מעשרים אמה ובא למעטה":

1. מה הדין אם מיעט גובה הסוכה בכרים וכסתות, ומדוע?

2. מדוע לא מועיל ביטול בכרים וכסתות?

3. "מיעט גובה הסוכה בתבן":

א. באיזה אופן הסוכה כשרה?

ב. באיזה אופן היא פסולה?

ג. באיזה אופן יש מחלוקת?

בס"ד

4. "בית שמילאו תבן או צורות"

עיין ברש"י ד"ה בית שמילאו והסבר :

א. מה הנושא של משנה זו?

ב. מהי טומאה רצוצה ועד היכן מטמאה?

ג. מה המקור לדין זה?

"סוכה הגבוהה מעשרים אמה ו'הוצין' יורדים לתוך כ' אמה"

5. מה הדין בסוכה זו והסבר מדוע?

"סוכה הגבוהה מעשרה טפחים והוצין יורדים לתוך עשרה – סבר אביי למימר אם חמתם מרובה מצילתם כשרה"

6. הסבר מדוע אביי חשב לומר כך?

7. באר מה סובר רבא בסוכה זו ?

בס"ד

2. האם מותר לשבת גם מחוץ לאיצטבא, ומדוע? (רש"י ד"ה כשרה)

בנה את האיצטבא מן הצד, באיזה אופן כשרה ובאיזה אופן פסולה הסבר מדוע?

3. בנה את האיצטבא באמצע הסוכה, באיזה אופן הסוכה כשרה, והסבר מדוע?

4. "מאי קא משמע לן דאמרינן דופן עקומה היינו הך"

באר את קושיית הגמרא?

5. מה התירוץ לקושיא זו?

יחידה 8

מבחן מסכם

1. מדוע לגבי קורה במבוי כתב התנא 'ימעט' ולגבי סוכה כתב התנא 'פסול'?

2. מדוע פסלו חכמים סוכה למעלה מעשרים, 1. לפי רבה. 2. לפי ר' זירא. 3. לפי רבא?

3. מה הקשתה הגמ' לר' זירא? ומה תירץ ר' זירא על כך?

4. סוכה בגובה 25 אמה, אורכה ורוחבה 5 אמות, האם כשרה או לא הסבר מדוע?

5. מה הראיה שהביא ר"י מסוכתה של הילני המלכה, והרי אשה פטורה מן הסוכה?

6. סוכה הגבוהה מעשרים אמה ומיעטה בתבן שאין עתיד לפנותו - מה הדין לפי רבנן?

7. בעפר סתם - מה הדין לפי ר"י?

בס"ד

8. מה הדין בסוכה של י' טפחים והוצין יורדים לתוך הסוכה? ומה הסיבה לפסוק כך?

9. בנה איצטבא כנגד דופן האמצעי (בצד הסוכה) מה הדין ומדוע?

10. מה חידשה הגמ' במקרה של בנה איצטבא באמצע הסוכה?
